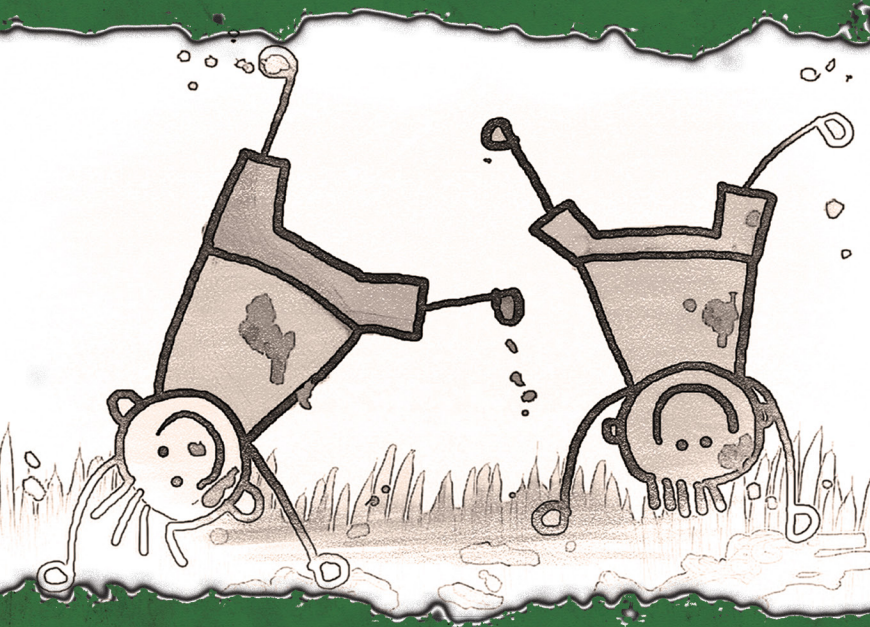

KILJUSEN HERRASVÄKI

Jalmari Finne

Tekstin mukautus
Riikka Kuningas

Jalmari Finne

KILJUSEN HERRASVÄKI

Tekstin mukautus
Riikka Kuningas

2019

Artemira Publishing

A

FINNISH EASY READING HELPPOA LUETTAVAA SUOMEKSI

Finnish Easy Reading -teokset on kirjoitettu selkeällä kielellä alkuperäistekstin tyyliä ja tunnelmaa kunnioittaen. Lukija saa avukseen selkokielist selitykset vaikeista ja harvinaisista sanoista. Finnish Easy Reading soveltuu oppimateriaaliksi, itsenäiseen opiskeluun tai kenelle tahansa innokkaalle lukijalle, joka on kiinnostunut suomalaisesta kirjallisuudesta.

A - Helppo, noin 800 sanaa

B - Keskitaso, noin 1200 sanaa

C - Vaativa, noin 1800 sanaa

© 2019 Artemira Publishing
www.artemira.eu

Alkuperäisteos:
Jalmari Finne: Kiljusen herrasväki
Otava 1914

Tekstin mukautus: Riikka Kuningas
Toimitus: Florin Dimulescu

ISBN: 978-606-94827-0-4

Jalmari Finne

Jalmari Finne syntyi 11. elokuuta 1874 Kangasalla kirjakauppiasperheeseen. Vuonna 1885 perhe muutti Helsinkiin, ja 1894 Jalmari valmistui ylioppilaaksi Helsingin Suomalaisesta normaalilyseosta. Finne toimi ensin Suomalaisen Teatterin ohjaajana, sitten Kansallisteatterin johtajana vuoteen 1914 asti. Tämän jälkeen hän ryhtyi vapaaksi kirjailijaksi ja julkaisi ensimmäisen osan lastenkirjasarjasta, joka kertoi Kiljusen herrasväestä.

Finnen kirjat toivat ensimmäisen kerran huumoria ja vauhtia suomalaisiin lastenkirjoihin. Tätä ennen lastenkirjat olivat olleet hyvin opettavaisia.

Finne kirjoitti myös muita romaaneja ja näytelmiä sekä suomensi kirjoja ja oopperaa. Hän oli myös historioitsija, ja hän harrasti sukututkimusta, grafologiaa, säveltämistä ja sanoittamista.

Jalmari Finne kuoli 3. tammikuuta 1938 Helsingissä.

SISÄLTÖ

Kiljusen herrasväen matka Helsinkiin	6
Kiljusen herrasväen kalastusmatka	28
Saunamatka	33
Mökön ja Lurun syntymäpäivä	39
Aarteen kaivaminen	46
Kun Kiljuset metsästivät hirviä	53
Kiljusen herrasväen toinen matka Helsinkiin	60
Kiljusen herrasväen markkinamatka	74

KILJUSEN HERRASVÄEN MATKA HELSINKIIN

Kiljusen herrasväki asui maalla. Heillä oli siellä oma *maatila*. Perheessä oli neljä *henkeä*: isä Kiljunen, lyhyt ja lihava mies; hän oli kalju ja hänellä oli suuret, pyöreät silmät; äiti Kiljunen, laiha kuin tikku; hänellä oli pitkä nenä ja pienen pienet silmät. Perheeseen kuului myös pojat Mökö ja Luru, jotka olivat yhtä vanhat.

Mökö oli samannäköinen kuin isänsä, eli ei hän kaunis ollut. Kalju hän ei kuitenkaan ollut. Luru oli samannäköinen kuin äitinsä, eli ei hän kaunis ollut. Mökön oikea nimi oli Mikael ja Lurun oikea nimi oli Lennart. Mutta kukaan ei muistanut heidän oikeita nimiään, vaan kaikki sanoivat heitä Mököksi ja Luruksi.

Heidän sukunimensäkään ei oikeastaan ollut Kiljunen vaan Kiljander. He olivat saaneet nimen Kiljunen siksi, että he aina pitivät niin kovaa *meteliä* ja puhuivat kovalla äänellä. He eivät osanneet puhua hiljaa, vaan he huusivat aina. He huusivat ja *kiljuivat*, tapahtui mitä tahansa, hyvää tai pahaa. Siksi he olivat saaneet nimen Kiljunen. He olivat itsekin niin tottuneet nimeen, että kutsuivat itseään Kiljusiksi.

Kiljusen perhe oli päättänyt tehdä matkan Helsinkiin. Isä ja äiti olivat käyneet siellä usein, mutta pojat eivät

maatila: paikka, jossa viljellään maata ja kasvatetaan eläimiä

henki: (tässä) henkilö

meteli: melu; kova ääni, joka häiritsee

kiljua: huutaa kimeällä, korkealla äänellä

koskaan. Mökö ja Luru olivat jo yhdeksän vuotta vanhoja ja heidän täytyi aloittaa syksyllä koulu Helsingissä. Siksi isä ja äiti päättivät näyttää pojille kaupunkia, jotta pojat eivät eksyisi siellä.

Oli kesäkuun 30. päivä, ja perhe oli valmistautunut matkaan koko aamun. Voi sitä meteliä, ennen kuin kaikki oli kunnossa! Suureen matkalaukkuun pakattiin isän, äidin ja poikien vaatteita.

Pojat halusivat, että heidän koiransakin pääsee katsomaan Helsinkiä. Tämä koira oli pieni ja paksu. Sen nimi oli Pulla.

Nyt Pulla piti saada kiinni. Mutta kun Mökö pääsi Pullan lähelle, niin Pulla lähti juoksemaan karkuun. Se juoksi pitkin pihaa, ja Mökö ja Luru juoksivat sen perässä. Koira haukkui. Pojat huusivat. Isä ja äiti *toruivat*. Oli siinä meteliä. Ihmiset kaukana sanoivat: "Mitä se Kiljusen herrasväki taas kiljuu?"

Vihdoin Pulla saatiin kiinni.

Isä ja äiti kertoivat palvelijoille, miten taloa pitää hoitaa Helsingin-matkan aikana. Sillä aikaa Mökö ja Luru *leikkivät piilosta*. Ensin meni piiloon Mökö. Hän kiipesi kaapin päälle. Kun hän tuli alas, hän pudotti kaksi suurta laatikkoa. Sitten meni Luru piiloon. Koska hän oli niin laiha, hän meni matkalaukkuun. Hän laittoi laukun kiinni, ja se meni lukkoon.

Rengit ajoivat hevoset ja *rattaat* talon eteen. Toisilla

torua: kertoa lapselle, että tämä tekee väärin

leikkiä piilosta: lasten leikki, jossa yksi etsii ja muut ovat piilossa

renki: maatilan työmies; palvelija

rattaat: (mon.) pyörällinen kuljetusväline, jota tavallisesti vetää hevonen; (tässä) hevosrattaat

Kysymyksiä

1. Kukaan ei kutsunut Kiljusen herrasväkeä heidän omalla nimellään, koska
 - a. kukaan ei pitänyt Kiljusista.
 - b. nämä kiljuivat ja huusivat niin paljon.
 - c. kukaan ei muistanut Kiljusten omaa nimeään.
2. Kiljusen herrasväki aikoi matkustaa Helsinkiin, koska
 - a. he eivät olleet koskaan käyneet siellä.
 - b. he aikoivat muuttaa sinne.
 - c. pojat olivat menossa sinne kouluun.
3. Heti matkan alussa oli ongelmia, koska
 - a. Pulla jäi matkasta.
 - b. kukaan ei tiennyt, missä Luru oli.
 - c. kukaan ei muistanut pakata laatikkoa mukaan.
4. Juna pysäytettiin matkan aikana, koska
 - a. Mökö hyppäsi junasta.
 - b. Mökö putosi junasta.
 - c. Mökö halusi syödä mansikoita radan varressa.
5. Hotellissa pojat
 - a. aiheuttivat tulipalon.
 - b. aiheuttivat tulvan.
 - c. aiheuttivat sähkökatkoksen.
6. Kiljusen isä ja äiti sekä poliisit hyppäsivät mereen, koska
 - a. heillä oli kuuma juoksemisesta.
 - b. merivesi oli lämmintä ja ihanaa.

Sanastoharjoitukset

Harjoitus 1. Valitse sopiva verbi lauseeseen. Muista, että verbin muoto voi muuttua.

_____ kuiskata karjua viheltää

_____ huokaista

1. _____ meidän pitää _____. Emme-
hän halua, että vauva herää.
2. _____tä koira tulee luoksesi, sinun täytyy _____
sille.
3. Kaikki nuoret tytöt _____
idolinsa tuli näyttämölle.
4. _____ vihainen: hän _____
ulkona miehille määräyksiä.
5. Äiti _____ tulla ko-
tiin, koska oli jo myöhä.
6. Pulla _____ aina ym-
märtänyt, mitä tapahtui.
7. Kiljuset _____ ei ollut
hukkunut.
8. _____ kissaa, mutta kissa vain _____
Pullalle vihaisesti.
9. Susanna-kissa _____ se jäi aivan
yksin.
10. Kiljuset _____ kylä kuuli,
että jotain _____

2. Juoksin _____ nyt _____ ja hikinen.
3. Luru istui _____ oli _____ ja putosi laatikkoon istumaan.
4. Ihmiset olivat _____
5. Hotellin isäntä halusi _____ hotelli oli _____ Kiljusten takia.
6. Hotellin _____, koska mitään tulipaloa ei ollut.
7. Kiljusten matkoilla tapahtui aina jotain _____. Koskaan ei _____ tapahtuu.
8. Kiljuset olivat todella _____ taputtivat ja hurrasivat heille.
9. Isä Kiljunen oli _____ kuinka paljon hänen pitäisi maksaa kissoista.
10. Mökö ja _____, kun he saivat 876 kissaa syntymäpäivälahjaksi.

Kielioppiharjoitukset

Harjoitus 1. Positiivinen pluskvamperfekti. Kirjoita lauseita mallin mukaan.

*Kuulin, että ystäväni _____ (olla) matkalla viisi viikkoa.
→ Kuulin, että ystäväni **oli ollut** matkalla viisi viikkoa.*

1. Juna _____, koska Mökö _____ (hypätä)

A

HELPPO

KILJUSEN HERRASVÄKI

Jalmari Finne

Jalmari Finnen kirja *Kiljusen herrasväki* ilmestyi vuonna 1914. Se on ensimmäinen osa kahdeksanosaisesta lastenkirjasarjasta, joka kertoo hullunkurisen Kiljusen perheen elämästä ja seikkailuista.

Kiljusen perheeseen kuuluvat lyhyt ja hyvin lihava isä, pitkä ja erittäin laiha äiti sekä pojat Mökö, joka on aivan isänsä näköinen ja Luru, joka on aivan äitinsä näköinen. Perheen vanhemmat ovat valmiita seikkailemaan ja tekemään hassuja asioita - aivan kuin lapsetkin. Perheen mukana seikkailee myös rohkea villakoira Pulla.

Kirja sisältää kahdeksan tarinaa Kiljusen herrasväen seikkailuista.

FINNISH EASY READING
HELPPOA LUETTAVAA SUOMEKSI

A

HELPPO, noin 800 sanaa

B

KESKITASO, noin 1200 sanaa

C

VAATIVA, noin 1800 sanaa

FINNISH EASY READING -teokset on kirjoitettu selkeällä kielellä alkuperäistekstin tyyliä ja tunnelmaa kunnioittaen. Lukija saa avukseen selkokieliset selitykset vaikeista ja harvinaisista sanoista. Finnish Easy Reading soveltuu oppimateriaaliksi, itsenäiseen opiskeluun tai kenelle tahansa innokkaalle lukijalle, joka on kiinnostunut suomalaisesta kirjallisuudesta.

ARTEMIRA

